

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie
według stanu na 31 grudnia 2021 roku**

I. Podmioty objęte informacją – informacje ogólne

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie w celu spełnienia wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (...) zwanego dalej "Rozporządzeniem CRR", wymogów art.111 i art. 111a Ustawy Prawo Bankowe (Dz. U. z 2020 poz. 1896 z późn. zm.), oraz Zasad ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF (Dz. Urz. KNF z 2014 r. poz.17), Rekomendacji „M” i „P” KNF przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej.

Niniejszy dokument stanowi realizację Polityki informacyjnej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 32/5/2021 z dnia 09.12.2021 r. zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 6/13/2021.

Bank udostępnia osobom zewnętrznym, w szczególności Klientom Banku informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, Polityki w zakresie wynagrodzeń oraz wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym. W zakresie ujawnionych informacji Bank nie uznał informacji za nieistotne, zastrzeżone lub poufne, od ujawnienia których by odstąpił.

Dane prezentowane w Informacji sporządzone zostały według stanu na dzień 31.12.2021 r.

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy:

Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie w skrócie PBS WĘGRÓW

Adres siedziby: ul. Gdańska 10, 07-100 Węgrów, woj. mazowieckie

Bank wpisany jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem 0000124880, którego akta prowadzone są przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód z/s w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, NIP 824-000-27-87, REGON 000509519
Kod Bankowy 92360008, Cod Swift **POLUPLPR**

Bank jest zrzeszony z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A z/s w Warszawie.

Bank od 31.12.2015 r. jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A., którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Według stanu na dzień 31.12.2021 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją.

Powiatowy Bank Spółdzielczy w Węgrowie jest spółdzielnią i prowadzi działalność w ramach struktury organizacyjnej w skład, której wchodzi Centrala w Węgrowie oraz 4 Oddziały, których siedziby znajdują się w:

Grębkowie ul. Warszawska 8, 07-110 Grębków

Sadownem ul. Kościuszki 5, 07-140 Sadowne

Stoczku ul. 3 Maja 21, 07-104 Stoczek

Wierzbnie Nr 95, 07-111 Wierzbno

oraz 1 punkt kasowy – w Galerii Mistrza Jana w Węgrowie ul. Wyszyńskiego 7.

Na dzień 31.12.2021 r. w skład Zarządu PBS Węgrów wchodziły następujące osoby:

- 1) Małgorzata Duszak - Prezes Zarządu
- 2) Maria Przybojewska-Naser - Wiceprezes Zarządu
- 3) Artur Gago - Wiceprezes Zarządu

W skład Rady Nadzorczej PBS Węgrów wchodzi:

- 1) Adam Strąg - Przewodniczący Rady
- 2) Zenon Bala - Z-ca Przewodniczącego Rady
- 3) Wacław Gątarz - Sekretarz Rady
- 4) Teresa Szymańska - Członek Rady
- 5) Daniel Piotrowski - Członek Rady
- 6) Franciszek Chodkiewicz - Członek Rady
- 7) Krzysztof Krajewski - Członek Rady
- 8) Marian Polkowski - Członek Rady
- 9) Tadeusz Wierzbicki - Członek Rady
- 10) Ireneusz Puścian - Członek Rady
- 11) Florentyna Wójcik - Członek Rady
- 12) Grzegorz Gawor - Członek Rady

Zgodnie ze Statutem Bank prowadzi działalność na terenie województwa mazowieckiego, nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie w latach 2018-2022.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko płynności,
- 3) ryzyko stopy procentowej,
- 4) ryzyko operacyjne,
- 5) ryzyko braku zgodności,
- 6) ryzyko kapitałowe,
- 7) ryzyko wyniku finansowego (biznesowe)

Ryzyko kredytowe:

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) przeprowadzanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

- 1) Badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów.
- 2) Wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych.
- 3) Prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów.
- 4) Bieżącym monitoringiem zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania.
- 5) Dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych.
- 6) Prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami.
- 7) Kontroli działalności kredytowej.
- 8) Rozdzieleniu funkcji budowy metodyki oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w „Instrukcji Metodyka oceny zdolności kredytowej osób fizycznych”.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do klasy ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem zasad ustanawiania prawnych form zabezpieczenia wiarygodności. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S)

Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl opisany w metodyce oceny zdolności kredytowej, uwzględniający minimum egzystencji.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z „Instrukcją Zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” i „Jednolitymi zasadami klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS” obowiązującymi w Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) Dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- 2) Analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- 3) Monitorowaniu rynku podstawowych zabezpieczeń, tj. rynku nieruchomości.
- 4) Analizy struktury podmiotowej i produktowej portfela kredytowego.
- 5) Monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka.
- 6) Przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na: rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, podziale nadzoru nad ryzykami, odpowiednim doborze i szkoleniu kadr, organizacji systemu kontroli, organizacji systemu podejmowania decyzji kredytowych.

Podstawowa analiza ryzyka kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka, w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko. Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i dynamika kredytów zagrożonych, wynik z tytułu rezerw celowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych, na podstawie raportów sporządzonych przez Stanowisko ds. ryzyka kredytowego. Raporty dotyczące: koncentracji branżowej, ekspozycji przeterminowanych, koncentracji zabezpieczeń, kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości, analizę detalicznych ekspozycji zawierają zastawienia liczbowe oraz ich interpretację z rekomendacją dalszych działań. Analiza miesięczna i kwartalna opracowywana jest i przedkładana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją sporządzania informacji zarządczej.

Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pobierane są z systemu operacyjnego oraz innych systemów wspomagających. Każdorazowo po zaimportowaniu danych do systemu informatycznego i wygenerowaniu raportów, przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za analizowany okres oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
- 2) analizę wskaźnikową,
- 3) ocenę realizacji limitów koncentracji,
- 4) analizę jakościową portfela,
- 5) analizę wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość na podstawie propozycji Stanowiska ds. ryzyka kredytowego zatwierdza Zarząd Banku i Rada Nadzorcza. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez pracownika kredytowego prowadzącego dokumentację danego klienta.

Każdy przypadek lub możliwość przekroczenia limitów jednostkowych jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredyty, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

Działania te pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka,
2. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń,
3. Restrukturyzowanie zadłużenia,
4. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych,
5. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków obcych stabilnych tak, aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym, przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności uwzględniając przyjęte przez Bank limity koncentracji, zakładające ograniczenia w zakresie uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązywania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Przez zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania rozumie się proces kształtowania struktury ilościowej (zróznicowanie składników zarówno pasywów, jak i aktywów), w celu

zapewnienia płynności finansowej Banku, przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności i finansowania ma całościowy i skonsolidowany charakter:

- a) Całościowy charakter zarządzania oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi;
- b) Skonsolidowane zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania oznacza objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek Banku.

System zarządzania ryzykiem płynności i finansowania Banku składa się z trzech niezależnych poziomów:

- a) Zarządzanie działalnością operacyjną Banku,
- b) Monitorowanie ryzyka płynności i finansowania,
- c) Kontrola ryzyka płynności i finansowania

Realizacja strategii zarządzania płynnością i finansowania następuje poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku.

Zapewnienie Bankowi poziomu płynności, niezbędnego do wykonania przyjętych zobowiązań, wymaga następujących działań:

- a) Śledzenie i analiza zmian przepisów prawnych, które mogą oddziaływać na zarządzanie płynnością,
- b) Ocena sezonowości zmian w poziomie zobowiązań i należności Banku,
- c) Określenie pożądanej i efektywnej struktury pasywów i aktywów,
- d) Ocena kosztu utrzymania płynności na bezpiecznym poziomie,
- e) Stworzenie warunków niezbędnych do realizacji działań awaryjnych w przypadku zagrożenia utraty płynności.

Bank dokonuje identyfikacji zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz niebezpieczeństwem ukształtowania się nadzorczych miar płynności poniżej obowiązujących limitów i w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia, postępuje według określonych planów awaryjnych.

Ryzyko stopy procentowej

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych; ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

1. Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

- 1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
- 2) do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wpływu na ekonomiczną wartość kapitału,
- 3) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem

przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości i ewentualnego wpływu tych zmian na ekonomiczną wartość kapitału,

- 4) Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.
2. Zakłada się, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat dla Banku; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest z występującymi różnicami w wielkościach i strukturze aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach czasowych oraz niekorzystnymi i trudnymi do przewidzenia zmianami rynkowych stóp procentowych.
3. Bank dążyć będzie do kształtowania struktury aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych w taki sposób, by uzyskać optymalne efekty w zakresie poziomu wyniku odsetkowego, przy zakładanych zmianach rynkowych stóp procentowych; jednocześnie zachowany będzie warunek bezpieczeństwa wyniku odsetkowego przy nieoczekiwanej zmianie tych stóp w kierunku przeciwnym od zakładanego.

W celu utrzymania założonego w planach strategicznych oraz w rocznych planach finansowych, profilu ryzyka, Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą następujących działań:

- 1) inwestowania (głównie poprzez sterowanie terminami zapadalności lokat o stałym oprocentowaniu deponowanych w Banku Zrzeszającym oraz papierów wartościowych),
- 2) kredytowania (ustalanie parametrów produktów kredytowych),
- 3) finansowania zewnętrznego (w tym polityki depozytowej),
- 4) ustalania oprocentowania,
- 5) zarządzania terminami przeszacowania stóp procentowych oraz terminami zapadalności i wymagalności dla poszczególnych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych.

Ponadto w celu efektywnego zarządzania strukturą pozycji oprocentowanych, wykonuje się następujące działania:

- 1) prowadzi się monitoring kształtowania się podstawowych dla Banku zewnętrznych stóp procentowych:
 - a) stopy redyskonta weksli NBP,
 - b) obligacji skarbowych,
 - c) stawek rynku międzybankowego WIBID/WIBOR,
- 2) analizuje się kształtowanie oprocentowania własnych produktów oprocentowanych na tle stóp rynkowych oraz oferty konkurencyjnych banków i instytucji kredytowych na lokalnym rynku usług finansowych,
- 3) zarządza się poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.

W przypadku zniżkujących rynkowych stóp procentowych, Bank kształtuje rozmiar i znak niedopasowania w kierunku wielkości ujemnej, przyjmując m.in. następujące strategie działania:

- 1) skracza terminy pozyskiwanych środków oprocentowanych stałą stopą,
- 2) wydłuża terminy środków lokowanych w Banku Zrzeszającym oprocentowanych stałą stopą, dokonuje zakupu papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu,
- 3) rozbudowuje portfel kredytów o stałym oprocentowaniu (w ramach ustanowionych

limitów ograniczających ryzyko stopy procentowej),

- 4) dokonuje weryfikacji polityki kalkulacji cen kredytów, poprzez zwiększanie udziału marży stałej w stosunku do stóp bazowych przy ustalaniu stóp nominalnych,
- 5) dokonuje weryfikacji cen depozytów o stałym oprocentowaniu, poprzez preferowanie depozytów o krótszych terminach wymagalności.

W przypadku wyższych rynkowych stóp procentowych, Bank kształtuje rozmiar i znak niedopasowania w kierunku wielkości dodatniej, przyjmując m.in. następujące strategie działania:

- 1) wydłuża terminy pozyskiwanych środków oprocentowanych stałą stopą,
- 2) skraca terminy lokowanych środków w Banku Zrzeszającym oprocentowanych stałą stopą oraz papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu,
- 3) ogranicza portfel kredytów o stałym oprocentowaniu,
- 4) zmniejsza udział stałej marży odsetkowej w relacji do stóp bazowych, przy kalkulowaniu stóp nominalnych oprocentowania kredytów,
- 5) dokonuje weryfikacji cen depozytów o stałym oprocentowaniu, poprzez preferowanie depozytów o dłuższych terminach wymagalności.

Ryzyko walutowe:

Bank nie prowadzi działalności walutowej.

Ryzyko operacyjne:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,
- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ogólnym polega na zaprojektowaniu, zastosowaniu i monitorowaniu skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka, dobranych względem identyfikowanych rodzajów zagrożeń, a także poziomu ryzyka będącego wynikiem pomiaru i oceny ryzyka.

Projektowania mechanizmów kontroli ryzyka mogą dokonywać zarówno komórki lub jednostki pierwszej linii obrony, jak i odpowiednie komórki drugiej linii obrony. Odbywa się to poprzez sporządzenie projektów odpowiednich regulacji wewnętrznych.

Szczególnym rodzajem mechanizmu kontroli ryzyka jest ograniczanie ryzyka poprzez

ubezpieczenie lub zlecanie czynności, powinno ono zapewniać odpowiednią efektywność odwracania potencjalnych strat, w tym poprzez dobrą jakość umów lub usług.

Zakres i rodzaje stosowanych mechanizmów kontroli ryzyka operacyjnego musi być zawsze pozytywnie opiniowany przez komórki drugiej linii obrony, np. Stanowisko ds. ryzyk bankowych lub komórki odpowiedzialne za bezpieczeństwo informacji, w przypadku ryzyka IT. Odbywa się to poprzez opiniowanie lub zatwierdzenie projektów regulacji wewnętrznych lub wyników analiz, przed akceptacją Zarządu.

Monitorowania skuteczności mechanizmów kontroli ryzyka dokonuje Stanowisko ds. ryzyk bankowych, m.in. dokonując cyklicznego pomiaru ryzyka po ich wprowadzeniu (w tym w zakresie występowania incydentów ryzyka operacyjnego, wyników dokonywanej samooceny ryzyka, poziomu odpowiednich wskaźników).

Zarządzanie ryzykiem w zakresie struktury organizacyjnej i jej zmian, podziału kompetencji, a także występowania powiązań personalnych osób, których obowiązki są kluczowe z punktu widzenia ryzyka Banku realizowane jest poprzez zastosowanie następujących zasad:

- 1) realizowana jest cykliczna analiza struktury organizacyjnej, a także dokonuje się odpowiednich analiz w razie wprowadzania zmian.
- 2) struktura organizacyjna Banku powinna umożliwiać skuteczne zarządzanie i kontrolę ryzyka operacyjnego, zarówno na poziomie pierwszej, jak i drugiej linii obrony,
- 3) zmiany dokonywane w strukturze organizacyjnej Banku powinny być uzasadnione i dobrze zaplanowane, z uwzględnieniem konieczności dokonania przeglądu obowiązujących regulacji wewnętrznych i procedur,
- 4) Zarząd i pracownicy znają zakresy zadań poszczególnych komórek i jednostek, w tym związane z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, oraz znają zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym – stosując je w zakresie odpowiednim do swojego zakresu zadań.
- 5) Projektując podział zadań i odpowiedzialności zwraca się uwagę na zapobieganie konfliktowi interesów oraz powiązaniom personalnym.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie procesów planowanych i realizowanych przez Bank dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego wszystkich nowych lub zmienianych procesów oraz produktów przed ich wprowadzeniem, a także monitoring prawidłowego przebiegu procesów, z wykorzystaniem wyników systemu kontroli wewnętrznej oraz rejestracji incydentów ryzyka operacyjnego.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z systemów informatycznych (ryzyko IT), dokonywane jest poprzez odpowiednie zarządzanie zmianami w systemach, w tym dokonywanie oceny ryzyka operacyjnego (w zakresie ryzyka IT) wszystkich nowych lub zmienianych systemów przed ich wprowadzeniem, a także monitorowanie poziomu ryzyka oraz skuteczności wdrożonych zabezpieczeń.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ryzyka kadrowego, w tym nadmiernej absencji pracowników, rotacji kadr, groźby braku odpowiednich kwalifikacji pracowników dokonywane jest poprzez odpowiednie przygotowanie, realizację „Polityki zarządzania kadrami w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”, w tym, planowanie kadrowe, sporządzenie planów kadry rezerwowej, planów zastępstw, odpowiedni proces zatrudniania, adaptacji zawodowej, awansów, szkoleń oraz procedury rozwiązywania umów o pracę.

Istotną częścią zarządzania ryzykiem operacyjnym z punktu widzenia ryzyka kadrowego jest budowa odpowiedniej kultury organizacyjnej, poprzez odpowiednie działania kadry

kierowniczej Banku:

- 1) odpowiednie zachowania i postawa kierownictwa,
- 2) ogłoszenie i egzekwowanie zasad etycznego działania,
- 3) odpowiednie, jednoznaczne komunikowanie celów,
- 4) jasne przypisanie pracownikom zadań i celów,
- 5) szkolenia i promowanie dzielenia się wiedzą,
- 6) promowanie odpowiedzialności i rzetelność, również rzetelne raportowanie o stratach.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającego z ciągłości działania polega na przygotowaniu i wdrożeniu odpowiedniego procesu zarządzania ciągłością działania, sporządzenie planu ciągłości działania i planów awaryjnych dla kluczowych i krytycznych procesów, utrzymywanie tych planów poprzez przeglądy i szkolenia kadry, a także przygotowanie harmonogramu lub planu dokonywania testów związanych z możliwością realizacji planu ciągłości działania i planów awaryjnych i raportowanie wyników tych testów.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka powierzania czynności na zewnątrz polega odpowiednim wyborze dostawców usług, a także na przygotowaniu i wdrożeniu planów na wypadek niemożności świadczenia usług przez dostawcę.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka uwarunkowań zewnętrznych obejmuje: monitorowanie otoczenia i identyfikację oraz rejestrację zewnętrznych zdarzeń ryzyka operacyjnego, a także ocenę ich możliwego wpływu na procesy Banku.

Zarządzanie ryzykiem w zakresie ryzyka wynikającym w ryzyka prawnego, w tym skarg od klientów banku, oraz ryzyka prowadzenia działalności realizowane jest poprzez: uzyskiwanie pomocy prawnej, w tym odpowiednich opinii prawnych w zakresie stosowanych wzorów umów, wzorów reklam, lub stosowanie wzorców wcześniej poddanych ocenie prawnej np. w Banku Zrzeszającym, wdrożenie odpowiednich procedur i monitorowanie procesu rozpatrywania reklamacji, stosowanie dobrych praktyk w zakresie przygotowania produktów, zgodnie z procedurami przygotowania produktu, w tym opiniowanie projektów produktów przed ich wprowadzeniem, z uwagi na groźbę występowania wadliwych praktyk Banku.

Bank stosuje systemy informatyczne wspomagające proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w postaci modułu RIRO (Rejestr incydentów ryzyka operacyjnego)

System realizuje wsparcie w zakresie rejestracji i analizy incydentów ryzyka operacyjnego.

Bank stosuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą, Zarząd, aktualnej informacji o ryzyku operacyjnym zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem.

Ryzyko wyniku finansowego:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest elementem zarządzania ryzykiem biznesowym i obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 4) optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym,
- 5) monitorowanie poziomu wskaźnika dźwigni finansowej.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufony kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
 - 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny),

powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie co najmniej 15%, oraz współczynnika kapitału TIER 1 (T1) na poziomie nie niższym niż 15%.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej poziomu 15%, Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .
8. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje następujące działania:
 - 1) Wzrost funduszu zasobowego z tytułu odpisu z zysku w kolejnych latach,
 - 2) Analiza zasad tworzenia wymogów kapitałowych,
 - 3) Zmiana struktury aktywów pod kątem wag ryzyka,
 - 4) Zmiana struktury aktywów na bardziej dochodowe,

Ww. działania mają za zadanie osiągnięcie wskaźników kapitałowych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

Budowa funduszy własnych:

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzanej przez Radę Nadzorczą Strategii działania, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w Projekcji ekonomiczno-finansowej.
3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.
5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w Strategii działania Banku.

8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

Wymogi kapitałowe:

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. W ramach kapitałowej określone są limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
4. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
5. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane) tak, aby nie stanowiło ono przekroczenia limitów, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013 UE.
7. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczanego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

Zarządzanie ryzykami:

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż 15%, oraz pozostałych współczynników kapitałowych na poziomie: kapitału Tier I wynosi 15%.
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.
3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzane przez Zarząd Banku.
4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

Ryzyko braku zgodności:

Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka braku zgodności jest wzmacnianie pozycji Banku jako instytucji godnej zaufania, uczciwej i rzetelnej, poprzez:

- 1) Zapewnienie przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych przez Bank standardów postępowania;

- 2) Podejmowanie działań eliminujących ryzyko braku zgodności oraz przeciwdziałanie możliwości wystąpienia utraty reputacji i ryzyku wystąpienia strat finansowych lub sankcji prawnych mogących być skutkiem naruszenia przepisów i norm postępowania.

Bank będzie realizował cele strategiczne w obszarze ryzyka braku zgodności poprzez prowadzenia polityki zgodności obejmującej:

1. Główne procesy identyfikujące ryzyko braku zgodności i umożliwiające zarządzanie ryzykiem braku zgodności, na wszystkich szczeblach organizacji Banku;
2. Dążenie do zgodności wewnętrznych aktów prawnych Banku z przepisami zewnętrznymi;
3. Dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku, rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klienta,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Organizacja zarządzania ryzykiem:

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Stanowisko ds. ryzyk bankowych,
- 5) Stanowisko ds. ryzyka kredytowego,
- 6) Stanowisko kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności,
- 7) Audyt wewnętrzny (realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony),
- 8) Pozostałe komórki i jednostki Banku.

Zadania Rady Nadzorczej

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór w szczególności przez:
 - 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie.
 - 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
 - 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma system zarządzania ryzykiem;
 - 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu Zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
 - 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem;
 - 6) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.
3. Rada Nadzorcza przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie na ryzyko, w tym o dokonaniu rewizji niniejszej Strategii.

Zadania Zarządu

1. Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem,
2. Zarząd realizuje zadania określone w pkt. 1 przez:
 - 1) określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza);
 - 2) opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
 - 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
 - 5) opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
 - 6) ustanawianie zasad raportowania przez jednostki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku.
3. Zarząd banku zapewnia, że system zarządzania ryzykiem, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.
4. Zarząd, w ramach posiadanych kompetencji, podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego związanego z zarządzaniem ryzykiem. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem.
5. Zarząd dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.
6. Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.
7. Zarząd odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
 - 1) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
 - 2) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 3) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu,
 - 4) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
 - 5) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - 6) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu.

Zadania Prezesa Zarządu

1. Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

2. Prezes Zarządu w szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie.
3. W ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym na drugim poziomie nadzoruje działalność:
 - 1) Stanowiska ds. ryzyk bankowych,
 - 2) Stanowiska ds. ryzyka kredytowego,
 - 3) Stanowiska kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności,
4. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym Prezes Zarządu odpowiada również za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej dostarczającej Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej kompleksowych informacji na temat ryzyka.

Zadania Stanowiska ds. ryzyk bankowych

1. Identyfikuje najważniejsze rodzaje ryzyka, na jakie narażony jest Banki odpowiada za prawidłowe zarządzanie nimi przez stosowne jednostki Banku – stanowi element zarządzania ryzykiem na drugim poziomie.
2. Odpowiada za niezależną identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
3. Stosuje i monitoruje mechanizmy kontrolne ustanawiane w ramach kontroli ryzyka, w tym odpowiada za opracowanie regulacji wewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, a także kontroluje przestrzeganie przyjętych w Banku limitów oraz przyjętego apetytu na ryzyko.
4. Może wnioskować o usprawnienie systemu zarządzania ryzykiem oraz przedstawia propozycje zaradzenia naruszeniom polityk, procedur i limitów w zakresie ryzyka.

Zadania Stanowiska ds. ryzyka kredytowego

1. Dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależne oceny jakości portfela kredytowego (na który składają się udzielone kredyty i pożyczki) a także odpowiada za rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu – stanowi element drugiego poziomu.
2. Stanowisko ds. ryzyka kredytowego:
 - 1) dokonuje okresowych przeglądów poszczególnych kredytów,
 - 2) sporządza propozycje klasyfikacji należności do odpowiedniej kategorii ryzyka oraz dokonuje ich odpowiedniej ich wyceny,
 - 3) bada wartość przyjętych zabezpieczeń,
 - 4) ocenia adekwatność rezerw/odpisów na należności i przygotowanie zaleceń dotyczących ich wysokości,
 - 5) zapewnia wykrycie i usunięcie niedociągnięć i braków w dokumentacji kredytowej oraz dokumentacji zabezpieczeń.

Zadania Stanowiska kontroli wewnętrznej i ryzyka braku zgodności

1. Zapewnianie przestrzegania zgodności w Banku – stanowi element drugiego poziomu.
2. Stanowisko ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
3. Identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających.

4. Monitoruje poziom ryzyka braku zgodności pozostały po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzanie testów zgodności.
5. Składa Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej raporty w zakresie ryzyka braku zgodności w Banku.

Zadania audytu wewnętrznego

1. Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi trzeci poziom.
2. Dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i stanowisk z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Pozostałe stanowiska i jednostki Banku

Pozostałe stanowiska i jednostki Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią pierwszą linię obrony w organizacji zarządzania ryzykiem.

2. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>	<i>Poziom wykorzystania limitu</i>
Ryzyko kredytowe	65 %	36,7 %
Ryzyko operacyjne	13 %	30,1 %
Ryzyko rynkowe	2 %	0,0 %
Pozostałe ryzyka razem	15 %	0,0 %

3. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Trzech członków stanowisk zarządzających pełni stanowiska Członów Zarządu, Rady Nadzorczej lub Komisji Rewizyjnych poza Bankiem. Pełnione funkcje nie dotyczą instytucji finansowych.

4. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedniości

W Banku funkcjonuje „Polityka oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku, Rady Nadzorczej oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”. Ocenę odpowiedniości przeprowadza Oceniający, którym jest:

- 1) dla Kandydatów /Członków Zarządu – Rada Nadzorcza;
- 2) dla Kandydatów /Członków Rady Nadzorczej – Walne Zgromadzenie/Zebrań Przedstawicieli;
- 3) dla Kandydatów /osób pełniących Kluczowe Funkcje – Zarząd Banku.

Polityka zapewnienia odpowiedniości w Zarządzie Banku oraz Polityka zapewnienia odpowiedniości w Radzie Nadzorczej Banku, stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

5. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

Bank z uwagi na skalę działalności, nie miał obowiązku tworzenia w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. W Banku działa wyłoniony z Rady Nadzorczej, Komitet Audytu, do zadań którego należy ocena procesu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej. W 2021 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 4 posiedzenia.

W Banku funkcjonuje również Komitet Kredytowy, pełniący rolę doradcą w zarządzaniu ryzykiem, który spotyka się w związku z opiniowaniem wniosków kredytowych dotyczących transakcji kredytowych przekraczających kwotę 5% funduszy własnych Banku. W 2021 r. Komitet odbył 15 posiedzeń.

6. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

Przepływ informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku. „Instrukcja System Informacji Zarządczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” definiuje częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka,
- 5) ocenę skuteczności i adekwatności zarządzania ryzykiem.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

7. System kontroli wewnętrznej stosowany w Banku

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art. 9c Ustawy Prawo Bankowe.

Zasady, cel i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie są zgodne z „Regulaminem Systemu Kontroli Wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”.

System kontroli wewnętrznej to zbiór zasad, procedur, mechanizmów i czynności kontrolnych, wkomponowany w sposób trwały i spójny w system zarządzania ryzykiem, powiązany z celami strategicznymi, wspomagający realizację celów biznesowych oraz umożliwiający sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej, zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcja audytu wewnętrznego dla Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, jest realizowana przez Pion Audytu w Spółdzielni i jest uregulowana odrębnymi przepisami w tym zakresie. Celem audytu jest zapewnienie osiągnięcia celów Systemu Ochrony.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych - wyciąg

Lp.*	Pozycja	Kwota w zł
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	270 745,00
2	Zyski zatrzymane	26 224 207,27
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	100% kapitału z aktualizacji wyceny oraz 100% kapitału z aktualizacji instrumentów zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. W tej

		<i>pozycji należy też wykazać kapitał zapasowy oraz kapitał rezerwowy</i>
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	26 999 851,02
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 4 811,36
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	- 4 811,36
29	Kapitał podstawowy Tier I	26 995 039,66
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	26 995 039,66
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	26 995 039,66
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	93 681 991,36
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	28,82
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	28,82
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	28,82
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0%

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Fundusze własne Banku stanowi kapitał podstawowy TIER I. Bank nie posiada kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II.

W skład kapitału podstawowego Tier I wchodzi:

- instrumenty kapitałowe, do których wchodzi fundusz udziałowy w wysokości kwoty udziałów opłaconych przez członków Banku do dnia 28.06.2013 r.
Członkami Powiatowego Banku Spółdzielczego w Węgrowie są osoby fizyczne, które posiadają pełną zdolność wykonywania czynności, wszyscy z prawem do jednego głosu. Jednostka statutowa jednego udziału członkowskiego wynosi 150 zł.
Bank zrzesza 3 005 członków, którzy posiadają 3 059 udziałów.
- kapitał rezerwowy - fundusz zasobowy Banku tworzony jest z wpłat wpisowego na członka Banku – w wysokości 10 zł oraz z podziału nadwyżki bilansowej uchwalonej zgodnie z Uchwałą ZP.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne Bank stosuje „Procedurę szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie”.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 95 %.

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 29,2 %.

W 2021 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem (w zł)</i>	<i>Wymóg kapitałowy (w zł)</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0,00	0,00
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 991 780,00	159 342,40
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	644,30	51,54
ekspozycje wobec instytucji	5 471 534,00	437 722,72
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	20 132 168,00	1 610 573,44
ekspozycje detaliczne	35 941 222,00	2 875 297,76
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	8 265 312,00	661 224,96
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	904 980,00	72 398,40
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
ekspozycje kapitałowe	3 817 716,87	305 417,35

pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
inne pozycje	3 976 564,81	318 125,18
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		6 440 153,76

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy (w zł)</i>
• kredytowe	6 440 153,76
• operacyjne	1 054 405,55
RAZEM	7 494 559,31

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych między innymi na kategorie przedstawione w tabeli poniżej. Prezentuje ona stan kredytów w podziale na sektory, kategorie ryzyka, zmiany na przestrzeni ostatniego roku oraz stan średni.

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>Wartość na 31.12.2020 r. (zł)</i>	<i>Wartość na 31.12.2021 r. (zł)</i>	<i>Stan średni</i>
Kredyty rolnicze	45 967 914,91	46 532 438,11	46 250 176,51
w tym:			
normalne	44 160 864,38	44 599 871,38	44 380 367,88
pod obserwacją	781 623,05	1 932 566,73	1 357 094,89
zagrożone	1 025 427,48	0,00	512 713,74
Kredyty przedsiębiorstw	12 076 508,45	8 328 123,63	10 202 316,04
w tym:			
normalne	10 931 358,33	5 325 768,77	8 128 563,55
pod obserwacją	0,00	1 941 222,47	970 611,24
zagrożone	1 145 150,12	1 061 132,39	1 103 141,26
Kredyty konsumenckie	14 159 293,40	18 078 357,84	16 118 825,62
w tym:			
normalne	14 159 293,40	18 078 357,84	16 118 825,62
zagrożone	0,00	0,00	0,00
Kredyty przedsiębiorców indywidualnych	18 097 604,80	19 440 031,56	18 768 818,18
w tym:			
normalne	17 794 539,57	19 440 031,56	18 617 285,57
pod obserwacją	0,00	0,00	0,00
zagrożone	303 065,23	0,00	151 532,62
Kredyty JST	4 757 519,70	3 549 790,84	4 153 655,27
Kredyty instytucji niekomercyjnych	0,00	0,00	0,00
w tym:			
normalne	0,00	0,00	0,00
pod obserwacją	0,00	0,00	0,00
zagrożone	0,00	0,00	0,00
Kredyty razem	95 058 841,26	95 928 741,98	95 493 791,62
w tym:			
normalne	91 803 575,38	90 993 820,39	91 398 697,89
pod obserwacją	781 623,05	3 873 789,20	2 327 706,13
zagrożone	2 473 642,83	1 061 132,39	3 534 775,22

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące regiony geograficzne. Bank prowadzi działalność lokalnie.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>Wartość (bilansowa i pozabilansowa) w zł</i>
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	3 549 790,84
BUDOWNICTWO	3 300 481,13
DOSTAWA WODY	246 305,63
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIO-WA	0,00
DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TECHNICZNA	176 854,95
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	0,00
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	0,00
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	3 799 807,27
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	3 612 005,93
EDUKACJA	0,00
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	0,00

HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	10 353 301,14
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	0,00
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	774 981,39
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	649 246,02
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	6 422 793,61
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	50 494 530,25
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	1 065 169,71
POZOSTAŁE BRANŻE:	0,00
OSOBY FIZYCZNE*	18 564 035,24
RAZEM:	103 009 303,11

*Grupa klientów ujęta w celu kompletności prezentacji danych

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>Wartość (w zł)</i>
do 1 miesiąca	3 176 024,71
1 – 3 miesięcy	2 448 560,24
3 – 6 miesięcy	4 190 626,97
6 – 12 miesięcy	8 938 952,81
1 rok – 3 lat	22 871 456,82
3 lata – 5 lat	17 518 888,61
5 lat – 10 lat	27 646 646,89
10 lat – 20 lat	10 348 928,26
powyżej 20 lat	1 385 255,61

6. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Wątpliwe</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Stracone</i>	1 442 293,98	294 437,10	1 786 002,10	335 448,80

7. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	C	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)			Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane		
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych			W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					
1	Kredyty i zaliczki		675 028						
2	Banki centralne								
3	Instytucje rządowe								
4	Instytucje kredytowe								
5	Inne instytucje finansowe								
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe								
7	Gospodarstwa domowe		675 028						
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	łącznie		675 028						

Legenda:

 pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

8. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	126 519 227	124 557 230	1 961 997	3 182 583			676 367	2 222 367	283 849			
2	Banki centralne												
3	Instytucje rządowe	3 549 791	3 549 791										
4	Instytucje kredytowe	31 558 077	31 558 077										
5	Inne instytucje finansowe												
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	7 296 553	7 296 553		2 222 409			42	2 222 367				
7	W tym MSP	7 296 553	7 296 553		2 222 409			42	2 222 367				
8	Gospodarstwa domowe	84 114 806	82 152 809	1 961 997	960 174			676 325		283 849			
9	Dłużne papiery wartościowe	224 590 185	224 590 185										
10	Banki centralne	178 728 511	178 728 511										
11	Instytucje rządowe	40 957 509	40 957 509										
12	Instytucje kredytowe	1 868 571	1 868 571										
13	Inne instytucje finansowe	3 035 594	3 035 594										
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe												

15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	Banki centralne												
17	Instytucje rządowe												
18	Instytucje kredytowe												
19	Inne instytucje finansowe												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	łącznie	351 109 412	349 147 415	1 961 997	3 182 583			676 367	2 222 367	283 849			

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

9. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	126 519 227			3 182 583			93 541			2 121 450					
2	Banki centralne															
3	Instytucje rządowe	3 549 791														
4	Instytucje kredytowe	31 558 077														
5	Inne instytucje finansowe															
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	7 296 553			2 222 409			29 562			1 161 276					
7	W tym MSP	7 296 553			2 222 409						1 161 276					
8	Gospodarstwa domowe	84 114 806			960 174			63 979			960 174					
9	Dłużne papiery wartościowe	224 590 185														
10	Banki centralne	178 728 511														
11	Instytucje rządowe	40 957 509														
12	Instytucje kredytowe	1 868 571														
13	Inne instytucje finansowe	3 035 594														
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
15	Ekspozycje pozabilansowe	7 160 329														
16	Banki centralne															
17	Instytucje rządowe															

18	Instytucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
21	Gospodarstwa domowe															
22	Łącznie	351 109 412			3 182 583			93 541			2 121 450					

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

10. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0,00	0,00
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0,00	0,00
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0,00	0,00
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0,00	0,00
7	<i>Pozostałe</i>	0,00	0,00
8	Łącznie	0,00	0,00

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie zwrotu należności Banku w szczególności z tytułu udzielonego kredytu, pożyczki wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania przez dłużnika innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) weksel in blanco;
- 2) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym;
- 3) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- 4) poręczenie według prawa cywilnego;
- 5) poręczenie wekslowe;
- 6) gwarancja;
- 7) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 8) cesja praw z umów ubezpieczenia;
- 9) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/ przeniesienie własności;
- 10) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/ przeniesienie własności;
- 11) zastaw zwykły;
- 12) hipoteka;
- 13) hipoteka przymusowa;
- 14) oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego złożone w formie aktu notarialnego;
- 15) przystąpienie do długu;
- 16) przejęcie długu.

Przyjmuje się wyłącznie zabezpieczenia, których termin rozliczenia względem zabezpieczanej ekspozycji jest taki sam lub dłuższy niż termin tej ekspozycji.

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania: na podstawie zabezpieczenia w postaci Hipoteki na nieruchomości. Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych wynosi 2 222 366,91 zł.
- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%: - Bank nie stosuje zamian wag ryzyka

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank nie wykorzystuje ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI dla potrzeb wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem.

VIII. Ryzyko rynkowe

Bank nie liczy wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego, w związku z brakiem działalności walutowej.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 054 405,55 zł.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2021 roku podane są w poniższej tabeli.

Lp.	Kategoria	Ilość	Wartość w tys. zł
1	Oszustwa zewnętrzne	1	0
2	Oszustwa wewnętrzne	0	0
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0	0
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	28	0,94
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1	0
	Razem	30	0,94

X. Ekspozycje kapitałowe

1. Aktywa finansowe:

- a) aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy w 2021 r. – nie wystąpiły,
- b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku – nie wystąpiły,
- c) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności prezentuj poniższa tabela:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego	Wartość bilansowa
1.	Bony pieniężne	178 728 511,36
2.	Obligacje skarbowe	34 547 757,75
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych	1 868 570,62
4.	Obligacje instytucji samorządowych	6 409 751,00
5.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego	0,00
6.	Obligacje podmiotów sektora finansowego	3 035 594,32
	RAZEM	143 314 003,88

2. Papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością w 2020 r. prezentuje tabela:

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Wartość bilansowa
1.	Akcje BPS S.A.	1 944 146,25
2.	Udział w SSOZ	5 000,00
	Razem	224 590 185,05

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego to możliwość spadku/wzrostu dochodów odsetkowych spowodowana przewidywanymi lub nieoczekiwanymi zmianami rynkowych stóp procentowych. Zagrożenie zrealizowania wyniku odnosi się zarówno do aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Celem polityki Banku jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku oraz określenie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem z jednoczesnym zastosowaniem metod zarządzania w celu eliminacji zagrożeń różnych pozycji bilansowych, a także na dochody i koszty oraz wypracowania pożądanego wyniku finansowego.

Pomiar ryzyka stopy procentowej dokonywany jest poprzez:

- a) zarządzanie luką – zarządzanie poziomami aktywów i pasywów wrażliwych na stopy procentowe
- b) zarządzanie marżą odsetkową – zintegrowane zarządzanie składnikami rachunku wyników i związanymi z nimi składnikami bilansu.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank Wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- a) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
- b) ryzyko bazowe,
- c) ryzyko opcji klienta,
- d) ryzyko krzywej dochodowości.

Potencjalne ryzyko stopy procentowej wg stanu aktywów i pasywów oprocentowanych na datę 31 grudnia 2021 r. przedstawia się następująco:

1. Łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi wynosi 18 393 tys. zł (wskaźnik luki 0,05), co oznacza, że występuje ogółem luka dodatnia, przeszacowaniu w okresie do 12 miesięcy może ulec 98,7% aktywów oraz 100,0% pasywów;
2. W trzech pierwszych przedziałach przeszacowania, a więc łącznie do 3 miesięcy, wskaźnik luki narastająco wynosi 0,03, gdzie w pierwszym przedziale do 1 dnia występuje luka dodatnia, ze wskaźnikiem luki 0,33, w drugim przedziale luka dodatnia ze wskaźnikiem 0,52, w trzecim przedziale ($>8D - 1M$) luka ujemna ze wskaźnikiem -0,82 oraz w przedziale $>1M - 3M$ luka dodatnia ze wskaźnikiem 0,00;
3. Luka ważona w skali 12 miesięcy jest dodatnia (23 531 tys. zł), spadek wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania wystąpi w sytuacji spadku stóp procentowych;
4. **Zmiana wyniku odsetkowego** na skutek istniejącego niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi oraz założonej prognozy zmian stóp procentowych została przedstawiona w załączniku nr 3 do Analizy ryzyka stopy procentowej.
5. Zmiana wyniku w okresie 12 miesięcy od dnia analizy:
 - a) Uwzględniając **ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania** aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych są następujące (przy uwzględnieniu

opóźnienia w czasie decyzji Zarządu dot. zmiany oprocentowania aktywów i pasywów o 15 dni):

- przy wzroście stóp procentowych o 1 pp. zmiana wyniku wyniesie 235,3 tys. zł jest to efekt dodatniej luki ważonej okresami przeszacowania w okresie 12 miesięcy, natomiast przy spadku stóp o tę samą wielkość zmiana wyniku wyniesie -235,3 tys. zł;
- b) Uwzględniając jednocześnie **ryzyko przeszacowania** oraz **ryzyko bazowe** (nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku), przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 pp., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -1 443,7 tys. zł, stanowiąc -5,3% funduszy własnych; biorąc pod uwagę wyliczenie zmiany wyniku odsetkowego przy ryzyku niedopasowania terminów przeszacowania na poziomie -235,3 tys. zł (przy założonym jednoczesnym spadku wszystkich stóp procentowych w Banku o 1 pp.), samo ryzyko bazowe, rozumiane jako nierównomierna zmiana oprocentowania aktywów i pasywów Banku, daje spadek wyniku odsetkowego w wysokości łącznej -1 208,4 tys. zł (jako rozpiętość od -235,3 tys. zł do -1 443,7 tys. zł);
- c) Powyższe wyliczenia wskazują, że występujące w Banku **ryzyko bazowe jest wyższe niż ryzyko niedopasowania w przedziałach przeszacowania**;
- d) Na poziom ryzyka stopy procentowej największy wpływ ma ryzyko bazowe, głównie z tytułu wysokiego poziomu depozytów z niskim oprocentowaniem (<1%).

Test warunków skrajnych, przy występującym niedopasowaniu w przedziałach przeszacowania oraz ryzyku bazowym wykazał, że nagły spadek stóp procentowych może obniżyć dochód odsetkowy Banku w skali 12 miesięcy; wpływ ryzyka stopy procentowej na sytuację ekonomiczno-finansową Banku oceniono jako umiarkowany.

Bank nie tworzy kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

XII. Polityka wynagradzania

Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku określa „Polityka wynagrodzeń dla poszczególnych kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie” zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 6/7/2021 stanowiąca załącznik do niniejszej informacji.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń.

Wynagrodzenie pozostałych osób objętych Polityką Wynagrodzeń składa się ze składnika stałego (wynagrodzenie zasadnicze) oraz ze składnika zmiennego (premii). Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają wyłącznie charakter pieniężny. Wynagrodzenia stałe wypłacane są w okresach miesięcznych. Wynagrodzenia zmienne (premie) są przyznawane i wypłacane w okresach rocznych. Do zmiennych składników wynagrodzeń zalicza się premię uznaniową.

Ocena wyników będących podstawą przyznania premii następuje po uchwale Rady Nadzorczej pozytywnie oceniającej sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z działalności za rok ubiegły.

Wynagrodzenie zmienne za 2021 r. zostało przyznane i wypłacone po pierwszym posiedzeniu Rady Nadzorczej w roku 2022.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych, ustalony zgodnie z art. 94 ust.1 lit. g) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 269 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE wynosi dla Członków Zarządu 100 % i 100 % osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka.

Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka (w wartości netto w zł) prezentuje tabela. W tabeli ujęto wszystkie osoby wchodzące w skład Zarządu i kadry kierowniczej na przestrzeni 2021 roku, a nie wg stanu na 31.12.2021 r.

Wyszczególnienie	Zarząd (liczba osób 3) (zmiany w ciągu roku 2)	Inne osoby istotnie wpływające na profil ryzyka (liczba osób 6)	Razem
Wynagrodzenie stałe	221 834,77	297 786,56	519 621,33
Wynagrodzenie zmienne	16 995,03	26 081,59	43 076,62
Liczba osób uzyskujących odprawy	2	0	2
Wartość odpraw	43 077,00	0,00	43 077,00
Najwyższa płatność z odpraw	25 149,00	0,00	25 149,00

XIII. Ryzyko płynności

Celem polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania nie jest przetrwanie sytuacji kryzysowej, lecz w głównej mierze zapobieganie takiej sytuacji; Bank, aby spełnić powyższy cel, jest zobowiązany do zapewnienia terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego Główna Księgowa odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową,
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Stanowisko ds. ryzyk bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków obcych stabilnych.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego tj. otwarty niewykorzystany limit kredytu w rachunku bieżącym oraz lokat;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony, co zapewnia poczucie bezpieczeństwa nie tylko dla Banku, ale również klientów.

Baza depozytowa Banku jest stabilna, a wskaźnik osadu kształtuje się na wysokim poziomie. Na datę analizy wyniósł 77,91%. Poziom wskaźników składowych dotyczący gospodarstw domowych stanowiących przeważającą część bazy depozytowej Banku jest na wysokim, co świadczy o dużej stabilności bazy depozytowej Banku, zarówno w odniesieniu do zobowiązań bieżących, których wskaźnik osadu wyniósł 89,24 %, jak i zobowiązań terminowych, których wskaźnik wyniósł 86,43 %.

Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i finansowania przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników płynności wynikających z przepisów rozporządzenia CRR oraz wyników testów warunków skrajnych.

Decyzje podejmowane przez Bank wypływały z zasady utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych, które pozwalały na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty NBP (bony), dłużne instrumenty skarbowe oraz lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym.

Limity wprowadzone przez Bank w ramach zarządzania ryzykiem w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym i w ramach wczesnego ostrzegania nie zostały przekroczone.

Na dzień 31.12.2021 r. nie wystąpił dodatkowy wymóg kapitałowy na ryzyko płynności.

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>31.03.2021 r.</i>	<i>30.06.2021 r.</i>	<i>30.09.2021 r.</i>	<i>31.12.2021 r.</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	223 979 661	228 712 260	229 249 270	240 049 520
Wpływy środków pieniężnych netto	45 988 452	47 654 335	48 491 681	49 672 842
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	487%	480%	473%	483%

Poziom wskaźnika stabilności finansowania NSFR wyniósł 555%.

Urealniona luka płynności z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych, skumulowane luki płynności oraz wskaźnik płynności przedstawiają się następująco:

<i>Wszystkie pozycje</i>	<i>A`vista</i>	<i>>24h <= 7 dni</i>	<i><= 1 m-ca</i>	<i>>1 m-ca <= 3 m-cy</i>	<i>>3 m-ce <= 6 m-cy</i>	<i>6 m-cy <=1 rok</i>	<i>>1 rok <= 2 lata</i>	<i>>2 lata <= 5 lat</i>	<i>> 5 lat <= 10 lat</i>	<i>> 10 lat <= 20 lat</i>	<i>> 20 lat</i>
Luka	-75 919	192 416	596	802	-80	2 182	8 296	35 693	52 409	8 619	-230 552
Luka skumulowana	-75 919	116 497	115 901	116 703	116 624	118 805	127 101	162 794	215 203	223 822	-6 731
Wskaźnik płynności	0,06	17,51	0,59	1,20	0,98	1,44	648,23	350 681,66	-	-	0,12
Wskaźnik płynności skumulowany	0,06	2,27	2,24	2,20	2,15	2,12	2,20	2,54	3,03	3,11	0,98

Do głównych źródeł występowania ryzyka płynności i finansowania w Banku zalicza się:

- 1) Niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku,
- 2) Ryzyka związane ze stroną pasywną bilansu Banku:
 - a) Ryzyko nieprzewidywalnego zachowania się deponentów,
 - b) Ryzyko związane ze zdolnością pozyskania depozytów, oraz zaciągania kredytów i pożyczek,
 - c) Ryzyko poniesienia nieplanowanych kosztów, powodujące obniżenie wyniku finansowego Banku;
- 3) Ryzyka związane ze stroną aktywną bilansu Banku:
 - a) Ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych, lub możliwości zbycia tych aktywów,
 - b) Ryzyko braku wystarczającej ilości środków pieniężnych w kasach Banku,
 - c) Ryzyko niedotrzymania terminów spłat kredytów oraz innych należności;
- 4) Ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności,
- 5) Inne czynniki wpływające na ryzyko płynności Banku, do których zaliczamy:
 - a) Wzrost aktywów niepracujących,
 - b) Brak możliwości pozyskiwania nowych klientów,
 - c) Zmiany przepisów prawnych, mogących wpłynąć na spadek depozytów w Banku.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej opisane jest w Polityce i Instrukcji zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Węgrowie. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych. Komórka odpowiedzialną za wyliczanie i monitorowanie wskaźnika dźwigni jest Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych. Wskaźnik dźwigni wyliczany jest w okresach kwartalnych.

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej).

Limit wskaźnika dźwigni w Banku ustalony jest na poziomie 5%. Na dzień analizy wskaźnik wyniósł 7,39%. Wskaźnik kształtuje się na bezpiecznym poziomie, nie wystąpił wymóg kapitałowy na pokrycie nadmiernej dźwigni finansowej.

Wyliczenie wskaźnika dźwigni według stanu na 31.12.2021 r. prezentuje poniższa tabela.

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	362 224 977,00
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	- 4 811,00
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	362 220 166,00
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	3 115 245,00
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	3 115 245,00
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	26 955 040,00
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	365 335 411,00
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,39%

XV. Aktywa obciążone/nieobciążone

Składnik aktywów należy traktować jako obciążony jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.
– Bank nie dokonuje operacji zabezpieczonych instrumentami finansowymi.

Sporządziła: Danuta Zajkowska - Główna księgowa

Węgrów, 09.06.2022 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu w dniu 10.06.2022 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 22.06.2022 r.